

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Iudicium D. Marij Cutelli de hac Quæstione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Tertia conjectura. Si Pralati, & Superiores puniuntur...

Quarta conjectura: Si Materia consuetudinis, & illa...

Denique communis est Doctrina apud eundem...

Dixi iam secundo, non esse improbabile, fuisse...

Quoniam vero fateor probabiliter de hac se...

Quoniam vero fateor probabiliter de hac se...

Quoniam vero fateor probabiliter de hac se...

Quoniam vero fateor probabiliter de hac se...

Quoniam vero fateor probabiliter de hac se...

Scriptio rationem haberi in Tribunali Magnae Regiae Curiae...

24. Haec D. Marius, cum per P. Franciscum Bard...

Admodum Reuerende Domine, & merito Magister.

25. Vidi disceptationem de prescriptione suo iure...

26. Non est contendendum hoc in Regno, ubi Constitutio...

27. Succedit inter haec lex provincialis prioris Martini...

28. Quod vero audeant patres huius saeculi Authores...

28. Quod vero audeant patres huius saeculi Authores...

28. Quod vero audeant patres huius saeculi Authores...

re, verum, & immemorabilem divino etiam firmatam eloquio *jud. cap. 11.* & sanctorum Patrum unanimi consensu, cum nec sententias, nec praedicia proferant, ipsi videant, Perlege, si placet, tradita *dista q. 4. segg.* Intellege, quia in tam longinquo tempore praescribitur titulus, & bona fides, nam mala fides nunquam praescribit.

29. Non ignoro, *Causidicos* repulsam aliquando merito tulisse, qui nudam praescriptionem veris titulis objecerunt, quasi temporis beneficium id juris tribuat, ut Actor expellatur; *Martinus vero Rex*, contra, temporis amissionem Scripturarum, titulorum, & horum, in quibus exceptio possidentis fundatur, adjungit, & hoc pacto exceptio fundata in legitimo titulo deperdito, & amisso ex illo tempore in diem continuatae possessionis pacifice per 30. annos; sicut in immemorabili allegatur titulus penes nos sub nulla lege exhibedi manens; & ita fatissit praemissis citatis à Domino Doctore scribente, & *Intrigliolo*, ut diximus *decis. 90. 91. usque ad fin. r. 1. & decis. 8. num. 35. tom. 2. iterum rom. 1. decis. 8. n. 37. in fine*; ubi notavi quod *Castillus* in senectute ann. 1630. decidit pro praescriptione.

30. Qua accepta distinctione, decisum est sapius contra proprietarios repetentes res censui reservativo subjectas, ac per immemorabile tempus possessas, non apparente etiam Paulina, vel illa vitiosa, non exhibita tamen per possessorem, ut pro Cardinali de *Torres* contra *Archiepiscopum Panormitanum*; pro Principe *Cuto* contra *Archidiaconum Montis Regalis*; pro *Mastrillo*, & *Algaría* contra *Cantorem Regij Palatij*.

31. Verius est ergo assumptum, ne in Sicilia rejectam praescriptionem dicamus: nam illa ratio Pragmaticae summarie, & de plano, in promptu, ac bene rejicitur inscriptio Paternitatis vestrae: modum enim procedendi respicit, & ideo praescriptionem generatim in exceptionibus oppositam rejicit, quando in vim dilatoriae opponitur cum dilatoriis similibus; sed quando, ut aiunt *Causidici*, ad negotij totius peremptionem adducitur, & formatur inde obstaculum, quod articulum dicunt, tunc Pragmatica ad aliam ita oppositam non porrigitur.

32. Non mirum, lege praecipiente, & bonam fidem, ac justam, indubitataque conscientiam, atque undique quietam, & tutam inducente, possidens nec restituere sponte, nec impetitus teneatur: nam nullam habere potest alieni conscientiam, si lex principis justa, & sancta rem facit illius, quae, & dominia, & possessiones mutare potest.

D. *Marius Cuiell.*

TRACTATUS II.

De Furto.

CAPVT I.

Quid sit Furtum.

1. **F**urtum Theologicum, est ex *DD. mox citandis* acceptio, seu contractatio rei alienae externae sine vi, invito notabiliter Domino.

Dixi primò, (*acceptio rei alienae*) qui enim rem suam ab alio injustè detentam accipit, non furatur: Qui item damnum facit alicui, nihil ab ipso sibi applicando, ut si ejus comburat segetes, quamvis contrahat obligationem restituendi, tamen non dicitur propriè furari, sed damnificare. Ita de *Lugo t. 1. de just. d. 16. sect. 1. num. 5.* In hac eadem particula comprehenditur retentio, injusta ex *Mol. rom. 3. d. 681. d. num. 16.* quando enim supervenit mala fides post rem à te bona fide, ut tuam possessam; incipis rem injustè possidere, quae possessio

est continuata quaedam ablatio, seu acceptio; nam propterea in definitione additum est illud (*vel contractatio*) haec enim vox aptius significat ejusmodi injuriam intentionem. Denique eadem particula (*rei alienae*) injuriam usum injustum rei. Ita *Bonac. de rest. in part. d. 2. p. 3. num. 1.* Oppignerasti Petro, v.g. vas argenteum locasti domum, non potes illa, invito Petro ulupere quia quoad usum, res aliena est, non tua.

2. Dixi secundò (*Rei externae*) Si quis enim sciret, vel sciret te scientiam, vel furaretur artificium secretum de aliqua arte, vel medicamento, propriè furtum non committeret, quamvis si damnum sic tibi injustè inferret, damnificationem faceret cum obligatione restitutionis illati damni. Hinc etiam fit, ut si quis furaretur hominem liberum, hoc est, sibi illum pro servo accipere non diceretur illum propriè furari. Ita de *Lugo ibid. num. 18.* quia ejusmodi injuria est contra bonum corporis non contra bona exteriora. Non ita si furum mancipium ab ejus Domino; mancipia enim comparantur inter Dominorum externa bona. Furari filium Patre aliqui putant esse verum furtum, quia Patrem tenentem habet in filiis: ita *Val. Tur. apud eundem par. 2. cap. 1. num. 1.* *Mol. l. c. n. 14. Less. cap. 12. d. 2. n. 3.* damna non committuntur, quia ex una parte filius non comparatur inter externa Patris bona, & ex alia cum propter caritatem praevertitur Patre servituti, & commoditate, & similibus, damnum patitur absque dubitatione Patris.

3. Dixi tertio (*sine vi*) hac enim posita, confutatur alia species peccati, nempe rapina, quae ultra furum addit violentiam in personam Domini. Sic *Mol. d. 2. p. 3. num. 1.* Quod si sciente, vel vidente Domino aliquis ab illo sine vi surripias, furtum committes, non rapinam, ut solet evenire, quando Dominus servo furtum permissum ut illum in furto comprehenderit, puniatque. An si filium tuum, dixi *supra d. 5. n. 4. d. num. 2.* Vis autem haec non solum in fertur manibus, sed etiam verbis, puta minis, percussioneque metus; unde *Grassator* in via incurrituratum mortis, ni eones pecuniam, rapinam sine dubio committit; & *Molina ibid. num. 4.* etiam addit malitiam rapinae inveniri, quando subditi tributa iniqua solvant, vel Principibus sua donant, si coacti metu injulio solvantur. Injusto, inquam; nam cum vis rapinae constituens debeat afferre injuriam, injustus debet esse metus.

4. Dixi quartò, (*invito Domino*) nam non est furtum ex *Bonac. de rest. in part. d. 2. quass. 8. part. num. 1.* si probabilem rationem habes putandi. Dominum consentire; Hoc modo frequentissimè excoluntur peccato Amici, Filij, Conjuges, Servi aliquid non de gravi, spectatis quibusque facultatibus, aliique circumstantiis, invicem accipientes. Dico (*probabilem rationem*) nam si vel dubius sis, vel nescias, An Dominus invitus, invitum praesumere cum debes, cum ex quo quenter contingentibus sciamus, neminem sua verba dispergere. Ita *Sa, Sylvest. Vafq. aliique apud Mol. d. 686. num. 12. fin. & apud Sanch. in Dec. 7. cap. 29. num. 1. fine.*

5. Dixi quintò, (*rationabiliter invito*) nam furtum non committit is, qui rem alienam auferit, ex *Bonac. ibid.* aliique passim, ad suam iustam compensationem nec qui existit in extrema, & per aliquos etiam, in gravi necessitate: sic *Nau. Less. Fill.* quos refert, & non sequatur *Bonac. ibid. q. 9. p. 3. num. 5.* nec qui gladius verbi gratia, vel librum haereticum à Domino auferat, si hominem occidat, neve haeresis legat, sic *Bonac. d. 2. q. 8. p. 1. num. 1.* quia tunc irrationabiliter invitum est Dominus. Idem puto cum *Bona. ibid.* si uxor, vel filius auferant pecuniam, vel quid simile à Patre, ne scortum ludatque, &c.

6. Petes: *Cur furtum haecenus explicatum vocatum* num. 1. *Theologicum*, Respondeo, quia hoc, in conscientia, Theologi pro vero furto habent: nam de his consulti multa, quae in conscientia vera sunt furtum, volunt habere pro furtis, & aliquando mitioni per-